ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การรับรู้สภาวะฟันตกกระของประชาชนในตำบลคอยเต่า จังหวัด เชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางนิภาพรรณ โอศิริพันธุ์

สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คมขำ พัฒนาภรณ์ ประธานกรรมการ อาจารย์เฉลิมพงษ์ ชิตไทสง กรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร. พัชราวรรณ ศรีศิลปนันทน์ กรรมการ รองศาสตราจารย์ อัญชลี คุษฎีพรรณ์ กรรมการ

บทกัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความรุนแรงของสภาวะฟันตกกระ การรับ รู้สภาวะฟันตกกระ ผลกระทบของสภาวะฟันตกกระที่สัมพันธ์กับสมรรถภาพในการคำรงชีวิต ประจำวัน และเปรียบเทียบการประเมินสภาวะฟันตกกระโดยใช้ดัชนีฟันตกกระของดีน ดัชนีทีเอส ไอเอฟ และการรับรู้ของประชาชน ในคำบลดอยเต่า อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ทำการศึกษา ในกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ประชาชนทั่วไป นักเรียน บุคลากรสาธารณสุข และผู้นำหมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 174 คน โดยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน รวบรวมข้อมูลโดยการตรวจสภาวะช่องปาก ด้วยดัชนีฟันตกกระของดีนและทีเอสไอเอฟ สัมภาษณ์การรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสัมภาษณ์ ประเมินสมรรถภาพในการคำรงชีวิตประจำวันโดยใช้ดัชนีโอไอดีพี เปรียบเทียบการประเมินสภาวะฟันตกกระโดยใช้ภาพถ่าย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติเชิงพรรณนา ไปโนเมียล และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน

ผลการศึกษาพบว่า ความรุนแรงของสภาวะฟันตกกระในกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับตั้ง แต่ สงสัย จนถึงรุนแรง การรับรู้ต่อสภาวะฟันตกกระอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 24.1 ระบุว่าสภาวะฟันตกกระก่อให้เกิดผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของตนเอง โดยมีผลกระทบใน กิจกรรมการพบปะผู้คน กับกิจกรรมการขึ้มและหัวเราะ ผลกระทบค้านการขึ้มและหัวเราะมีความ สัมพันธ์กับความรุนแรงของสภาวะฟันตกกระเมื่อประเมินค้วยคัชนีของดีนอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ (p < 0.05) กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินสภาวะฟันตกกระแตกต่างจากคัชนีดีน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ (p < 0.05) นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า สภาวะฟันตกกระในระคับที่ต้องการแก้ ใขปัญหาคือระคับที่มีความรุนแรงปานกลางถึงมาก และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรสาธารณสุข และผู้นำท้องถิ่นเห็นว่าสภาวะฟันตกกระในชุมชนเป็นปัญหาที่ต้องการแก้ไข แต่ยังมีความรู้ความ เข้าใจไม่เพียงพอในเรื่องสภาวะฟันตกกระ

การศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหาในชุมชนนี้ควรเริ่มต้นด้วยการ ให้ข้อมูลและความรู้เรื่องฟันตกกระที่ถูกต้องแก่ชุมชน รวมทั้งส่งเสริมให้มีการแก้ไขปัญหาแบบ องค์รวมโดยให้ชุมชนเป็นผู้เริ่มต้น โดยมีหน่วยราชการสนับสนุนด้านวิชาการ Independent Study Title Perception of Dental Fluorosis among People Residing in Tambon

Doi Tao Changwat Chiang Mai

Author

Mrs. Nipaphan Osiriphan

Master of Public Health

Independent Study Examining Committee:

Assist. Prof. Dr. Komkham Pattanaporn Chairperson

Lect. Chalermpong Chittaisong member

Assoc. Prof. Dr. Pacharawan Srisilapanan member

Assoc. Prof. Anchalee Dusadeepan member

Abstract

The objectives of this study were to study the severity of dental fluorosis status, people perception, oral impacts affecting daily performance of dental fluorosis in people and compare level of dental fluorosis status estimated by using Dean's index and the perception of people residing in Tambon Doi Tao, Ampur Doi Tao, Changwat Chiang Mai. One hundred and seventy four subjects comprised of lay persons, students, health personnel and headmen of villages, were recruited using multistage sampling technique. Data were collected by oral examination using Dean's and TSIF index of dental fluorosis and interviewing for subjects' perception by using interview form. OIDP index was used to assess their oral impacts affecting daily performance and the pictures of dental fluorosis were used to compare status level estimation. Data were analyzed by using descriptive statistics, binomial and Spearman's correlation coefficient techniques.

The results revealed that the severity of dental fluorosis of the samples were in a range of questionable to severe levels. Subjects' perception of their dental fluorosis status was in

medium level. Dental fluorosis status affected daily performance in 24.1% of the samples, in two performances: contacting with people and smiling. Smiling impact was statistical significantly related to the severity of dental fluorosis examined by Dean's index (p < 0.05). There was statistical significantly difference in status estimation between Dean's index and subjects' judgement (p < 0.05). Severity of dental fluorosis which subjects considered to be a problem and need to be solved, were at moderate to severe level. Health personnel and the headmen of villages accepted that dental fluorosis was a prioritized problem in their community but they lacked of knowledge in this issue.

This study indicated that preventing and solving dental fluorosis in this area should begins with providing information of dental fluorosis to the community, encouraging them to solve their problems holistically and providing technical support from the government.